

Valtuuskunta pohti eläinlääkintähuollon tulevaisuutta

Eläinlääkäriliiton valtuuskunta kokoontui toukokuussa pohtimaan eläinlääkintähuollon tulevaisuutta meneillään olevan Sote-uudistuksen pyörteissä. Eläinlääkintähuolto ja koko ammattikunta on suurten muutosten edessä, halusimmepa tai emme. Ympäristöterveydenhuollon sijoittaminen maakuntiin, kuntien tehtävien vähentäminen ja meneillään olevat selvitykset eläinlääkintähuollon yksityistämisestä muuttavat väistämättä nykyistä järjestelmää, vaikka mitään päätöksiä ei olekaan vielä tehty.

Vaikuttamisen aika. Nyt.

Liiton tavoitteena on, että ympäristöterveydenhuolto on jatkossa suoraan maakuntahallinnon alainen itsenäinen osasto. Nykyisen kaltaiset yhteistoiminta-alueet toimipisteineen tuottavat ympäristöterveydenhuollon palvelut, mukaan lukien eläinlääkintähuolto. Tavoitteena on ympärivuorokautinen eläinlääkintä kaikille kotieläimille koko maassa siten, että eläinten terveys ja hyvinvointi voidaan turvata.

Seminaarissa pohdittiin vaikutuksia eläinlääkintähuoltoon ja eläinlääkäreiden työhön, mikäli nykyinen järjestelmä muutetaan perinpohjaisesti, eikä yhteiskunta enää ole vastuussa eläinlääkinnästä. Tällöin vain eläinsuojelu ja eläintautivaltvonta olisivat yhteiskunnan vastuulla. Ryhmätöiden aiheina olivat tuotanto- ja pieneläinten lääkkinnän sekä päivystyksen järjestäminen, harvaan asuttu Suomi verrattuna tiheästi asuttuun alueeseen, eläinlääkärin työaika, työsidonaisuus ja tulomuodostus sekä yrittäjien ja palkansaajien asema liitossa.

Seminaarin tuloksena koottiin kustakin osiosta yhteenvedot, joita käytetään ammattikunnan edunvalvonnan tukena kehitettäessä eläinlääkintähuoltoja ja eläinlääkäreiden työnkuvaa. Vaikuttamisen aika on juuri nyt, sillä jos emme ammattikuntana pysty määrittelemään, mihin suuntaan eläinlääkintähuolto tulee kehittää, joku muu tekee sen varmuudella puolestamme.

Allekirjoittaneelle jäi seminaarista ehkä päällimmäisenä mielen huoli siitä, miten yksityiseltä pohjalta pystyttäisiin järjestämään toimiva eläinlääkintähuolto harvaan asutuille alueille, joilla on vähän tuotantoeläimiä ja jonkin verran pieneläimiä. Mikäli pieneläimet rajataan pois kunnallisen eläinlääkintähuollon piiristä, kuten on kaavailtu, ei tuotantoeläinpuolelle riitä harvaan asutuilla seuduilla tekijöitä. Suomessa on vain muutamia alueita, joilla on riittävästi tuotantoeläimiä ympärivuorokautisten eläinlääkäripalvelujen järjestämiseksi yksityiseltä pohjalta kannattavasti. Suurissa asutuskeskuksissa taas on yleensä tarjolla yksityisiä eläinlääkäripalveluja pieneläimille, mutta ei välttämättä tuotantoeläinpuolelle. Toki eläinlääkäreiden kiristyvä työllisyystilanne vähitellen hoitaa

edellä kuvattuja ongelmia ilman yhteiskunnan tukea, mutta se ei ole ammattikunnan etu. Toimiva eläinlääkintähuolto on tärkeä myös eläinsuojelulliselta kannalta ja niin muodoin myös eettinen kysymys. Päivystys lakkaa käytännössä olemasta, jos etäisyydet ja kustannukset kasvavat asiakkaan kannalta kohtuuttomiksi.

Kuluva vuosi on Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan vaalivuosi. Ammattikunta on ehkä historiansa suurimman muutoksen edessä, joten nyt on aika asettaa ehdolle ja pyrkiä todella vaikuttamaan siihen, mihin suuntaan eläinlääkintähuoltoja ja samalla eläinlääkäreiden työnkuvaa kehitetään. Mielipiteiden julkituonti sosiaalisessa mediassa sitten, kun päätökset on jo tehty, on kuin nyrkin heristelyä taskussa, eikä auta ketään.

Toimin nyt Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan puheenjohtajana kolmatta kautta, eli takana on lähes yhdeksän vuotta tässä tehtävässä. On aika väistyä ja antaa tilaa uusille, innokkaille vaikuttajille. Noihin yhdeksään vuoteen on mahtunut monenlaisia hetkiä, joista kaikista haluan kiittää niin liiton toiminnassa mukana olleita kollegoja kuin henkilökuntaakin.

Olli Ruoho

Suomen Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan puheenjohtaja

